

Danderyds- aktuellt

#1 2022 TIPS, INFORMATION OCH INSPIRATION
FÖR DIG SOM BOR I DANDERYDS KOMMUN

Hjäntliga hälsningar
från Danderyd!
sid 9

MINSKA DIN
ELFÖRBRUKNING

REPORTAGE
VI BESÖKER
STOCKHAGENS IP

UNDERSÖKNING
SÅ BRA ÄR DANDERYD
JÄMFÖRT MED ANDRA

Vi går mot
**ljusare
tider!**

DET ÄR VAL I HÖST! VILL DU HJÄLPA
TILL?
**VAL
2022**

Ja visst gör det ont när knoppar brister.

Varför skulle annars våren tveka?
Varför skulle all vår heta längtan bindas i det frusna bitterbleka?

Karin Boye

Karin Boyes dikt från 1935 tror jag många av oss känner igen och känner igen oss i. För mig står dikten både för vårvernens oförmåga att bestämma sig och även en beskrivning av den olyckliga (eller obesvarade) kärlek som livet bär med sig. Men i år tänker jag gå ut i all min vinterblekhet, lyfta upp ansiktet mot vårsolen och säga "Jag klarade det!"

Efter två år av social distansering är vi nog många som längtar mer än någonsin efter VÅR. Längtar efter takdropp, efter uteserveringar, att se människor kramas, efter vårens första löprunda. Ska 2022 bli året då vi verkligen uppskattar att använda kommunens natursköna miljö och alla utegym?

Förutom reportage om våraktiviteter i kommunen kan du bland annat även läsa om resultatet från Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) och att det är nu är hög tid att anmäla sig till att arbeta som röstmottagare i höst.

Vi vill dessutom höra vad ni skulle vilja läsa mer om i kommande upplaga av Danderydsaktuellt. Så gå gärna in på danderyd.se/danderydsaktuellt och var med i den läsundersökning som pågår 15-30 mars. Det går också bra att lämna dina synpunkter på kommunens kontaktcenter i Mörcy centrum, där finns läsundersökningen i tryckt format.

Med förhoppning om att våren inte tvekar.

Helena Klange

Chefredaktör

Vill du komma i kontakt med mig så nås jag på helena.klange@danderyd.se eller 08-5013250

Danderyds Aktuellt

- Ett magasin fyllt med tips, information och inspiration för dig som bor i Danderyds kommun.

Tidningen ges ut av Utvecklings- och kommunikationsenheten: danderydsaktuellt@danderyd.se

Ansvarig utgivare

Amalia Syrén

Chefredaktör

Helena Klange

Grafisk form

Karolina Höjer

Redaktion

Susanna Abramowicz

Malin Enmark

Helena Eriksson

Eva-Lotta Hallberg

Frida Kjellman

Omslagsbild

Helena Eriksson och Isak Mander i hjärtat vid Samsövikens på alla hjärtans dag.

Foto: Jon Nilsson

Tryck

Tryckt på miljövänligt papper av Stockholms Lito Grafiska i Danderyd

Nästa nummer

Kommer ut den 2 juni
Manusstopp den 4 april

9/5 Kommunfullmäktige
Nästa sammanträde äger rum den 9 maj

Sammanträdesdagar 2022:

30/5, 29/8, 17/10, 7/11, 10/11 (Budgetfullmäktige), 12/12.

Föredragningslista och handlingar finns på danderyd.se/kommunfullmaktige

Allmänheten är välkommen att närvara men ett bra alternativ på grund av rådande omständigheter är att följa mötet via direktsänd webb-TV eller i efterhand på danderyd.se.

Du hittar alla kommunens nämndhandlingar och protokoll på danderyd.se/handlingarprotokoll.

Visste du att varje nämndbeslut i kommunen finns att läsa i sin helhet på danderyd.se/kommun-och-politik

Äntligen vår!

TACK FÖR STORT ENGAGEMANG KRING ÖVERSIKTSPLANEN!

Synpunkter från över 1500 privatpersoner och från nästan 50 olika myndigheter och organisationer har kommit in. Tack!

LÄS MER PÅ [DANDERYD.SE/OVERSIKTSPLANEN](https://danderyd.se/oversiktsplan)

Stocksundsskolan rustas upp och byggs om

Stocksundsskolan kommer att totalrenoveras. De tillfälliga paviljongerna ska rivas och den permanenta byggnaden ska renoveras. När den nya detaljplanen har vunnit laga kraft och bygglov har beviljats kan byggprojektet starta. Projektet förväntas vara klart 2027.

Jag ser fram emot när vi kan komma i gång med ombyggnaden. Det är en stor satsning för att skapa en attraktiv skolmiljö för både elever och medarbetare, säger **Monica Renstig** (L), utbildningsnämndens ordförande.

Den vänstra byggnaden kommer att renoveras och bevaras med hänsyn till det kulturhistoriska värdet. Den högra byggnaden ersätter dagens paviljonger. Projektet kommer att ha högt ställda hållbarhetskrav.

DE NYA LOKALERNA blir anpassade utifrån dagens och framtidens krav på skolmiljö och undervisning. Skolgården kommer att få en mer öppen yta med nya miljöer som lekutrustning, vegetation och öppna ytor för spontanlek.

Trafiksituationen kommer att förbättras genom att trafiken leds om från Studievägen via Skolvägen där paviljongerna står idag. Där kommer det att finnas parkeringsplatser och möjlighet att lämna och hämta barn. Ombyggnaden kommer även innebära en bättre trafiksituation vid förskolan i närheten.

SÅ HÄR KOMMER PROCESSEN GÅ TILL

Nu pågår arbete för att ta fram en ny detaljplan. Parallellt tas underlag för upphandling av renovering och ombyggnad fram. När detaljplanen är antagen och bygglov beviljat kan byggprojektet påbörjas.

SÅ HÄR KOMMER OMBYGGNADEN ATT GENOMFÖRAS

Om- och nybyggnad kommer att genomföras i etapper för att minimera störningar. Ombyggnadsområdet kommer att vara åtskilt från skolverksamheten och spärras av så att enbart behöriga kommer in. Byggarbetena planeras pågå i cirka två år.

Planerar du att bygga om hemma i sommar?

Planerar du bygga ut, bygga om eller riva krävs i de flesta fall byggnadsnämndens beslut om lov och/eller startbesked. På danderyd.se sköter du smidigt dina bygglovsärenden via digitala e-tjänster. Här kan du bland annat ansöka om lov, anmäla en åtgärd och komplettera en ansökan. Det finns också checklistor och frågor och svar som vägleder dig i processen.

RING BYGGLOVSJOURNEN OM DU BEHÖVER RÅDGIVNING

Vill du tala med en handläggare är du välkommen att ringa bygglovsjouren mån-fre kl. 9.00-11.30 på tel. 08-568 910 00.

Om du vill kontakta kommunen skriftligen gör du det via danderyd.se/kontaktakommunen.

LÄS MER PÅ [DANDERYD.SE/BYGGPLANER-I-SOMMAR](https://danderyd.se/byggplaner-i-sommar)

Tips!

PÅ DANDERYD.SE/
IDROTTSPLATSER KAN DU
LÄSA MER OM ALLA VÅRA
IDROTTSPLATSER.

Full aktivitet på Stockhagens IP

– HÄR FINNS IS, GRÄS OCH GYM FÖR ALLA

Anders Persson,
vaktmästare på Stockhagens IP

REPORTAGE

Stockhagens idrottsplats i Stocksund välkomnar föreningar och allmänhet alla dagar i veckan. Det är Anders Persson och hans vaktmästarkollegor som sköter om "Stockan" och ser till att de olika delarna fungerar, är hela, rena och i topptrim. Följ med på en rundtur!

På Stockhagens idrottsplats arbetar sex vaktmästare i tre skift; dagskift, kvällsskift och helgskift. Det ena skiftet jobbar även på lördagar och söndagar. Idag är Anders Persson en av vaktmästarna på plats och Pierre Nystedt som är anläggningschef är också med och visar runt.

Anders har jobbat på Stockhagens IP i elva år och tycker fortfarande att han har det bästa jobbet. Det är varierat, det är maskiner som ska köras, system som ska trimmas in, spår som ska märkas upp och saker som ska lagas.

- Jag tycker att alla arbetsuppgifter här är roliga! Det är mycket som vi ska ordna, vi ska ploga och borsta bort snö, vi ska harva konstgräset så att det håller och fungerar bra och en massa annat. Det är frihet under ansvar och det passar mig, säger Anders.

Här finns bland annat tre fotbollsplaner med konstgräs och en med naturgräs, en ishall, en uteis och ett helt nytt servicehus med omklädningsrum och gym. I direkt anslutning till Stockhagen ligger Idrottsparken där det finns ett utegym, ett motionsspår och en discgolfbana. Även detta område sköts av Anders och hans kollegor.

HÅLLER KORT PÅ VÄDRET

- Mycket i mitt arbete är väderstyrkt, så väderleksrapporten håller man ju koll på. Under vintern är det mycket arbete med isarna. En gång i timmen ska den stora ismaskinen ut för att hyvla isen så att den blir slät och fin, berättar Anders.

- En modern idrottsplats kräver stora och dyra maskiner. Både traktorer och ismaskiner kostar omkring en och en halv miljon styck, säger Pierre Nystedt. Han är anläggningschef och den som ser till att alla kommunens idrottsanläggningar fungerar och används som det ska. Hit hör förutom idrottsplatserna även bland annat alla motionsspår, utegym, badplatser samt de nya padelbanorna och basketplanen vid Danderyds gymnasium. (Läs mer om Danderyds spontanidrottsanläggningar på sidan 6)

SKOLOR, FÖRENINGAR OCH ALLA ANDRA

Stockhagens IP håller öppet mellan kl 07.30 och 22.00 alla dagar.

- Alla är välkomna att utnyttja idrottsplatsens alla ytor, även om fotbollsplaner och isytor oftast är bokade under

eftermiddagar och kvällar. Och på vardagarna är många förskolor och skolor här och åker skridskor. Men är det ledigt är det bara att börja träna eller leka eller vad man vill göra, säger Anders.

Under eftermiddagar och kvällar är det främst Stockhagens fyra "hemmaföreningar" som har träningar här, i fotboll, ishockey och konståkning. De föreningarna är Djursholms allmänna skridskoklubb, SDE Hockey, Stocksunds IF och IFK Stocksund.

NYTT SMART KYLSYSTEM

De två isytorna drar en hel del energi, men tack vare ett nytt kylsystem har elförbrukningen gått ned rejält.

- Det nya systemet suger först ut värme ur ispisten, för att kyla ned den. Sedan används den värmen till att värma upp fastigheter och vatten. Det är en väldigt modern och smart lösning som har gjort att vi har minskat elförbrukningen med 25 procent, berättar Pierre.

Vi är **extra stolta** över att Danderyd ligger i topp i landet när det gäller antalet idrottsstillfällen per år för barn och unga 7-20 år, enligt statistikverket Kolada. Detta gäller både för 2019 och 2020.

Pierre Nystedt

NÅGOT FÖR ALLA ÅLDRAR

- Det fina med Stockhagens IP är att det är ett så otroligt stort och brett utbud vi kan erbjuda här. Våra anläggningar står ju öppna för alla året om så vi tycker ju att det är jättebra om de används så mycket som möjligt, säger Pierre.

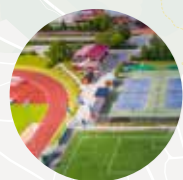
- Vi har ett gäng seniorer som kommer hit en gång i veckan kl 9 för ett gympapass! De utnyttjar en liten gräsyta här som man inte kan boka men som den som vill får använda, säger Anders.

- Och snart öppnar vi ett nytt utegym här som är anpassat för seniorer. Där kommer det att finnas lite lättare vikter och vara möjligt att ställa in vilket motstånd man vill ha, berättar Pierre.

- Den nya discgolfbanan är vi förstås väldigt glada för. Det är en kuperad och rolig bana som passar de flesta åldrar. Det är bara att ta med sig en frisbee och komma hit! säger Pierre. ■

Ut och njut det är vår!

Danderyds fina spontanidrottsanläggningar välkomnar besökare, motionärer, idrottare och nyfikna året runt, alla dagar i veckan. Under det senaste året har flera nya anläggningar tillkommit, bland annat en discgolfbana, flera nya utegym och två padelbanor. Ut och njut av våren – i rörelse!

IDROTTSPLATSER

- Danderydsvallen
- Djursholms IP
- Enebybergs IP
- Stockhagens IP
- Danderyds gymnasiums IP

BEACHVOLLEYBOLLPLANER

- I Svanholmsparken, Stocksund
- Vid Ösbysjön, Djursholm
- På Danderydsvallen, Danderyd

BADPLATSER

- Borgenklipporna, Danderyd
- Germaniaviken, Djursholm
- Hammarbacken, Danderyd
- Klingsta park, Danderyd
- Svanholmen, Stocksund
- Sätra äng, Danderyd
- Rösjön, Enebyberg
- Ösbysjön, Djursholm
- Täcka udden, Stocksund

UTEGYM

- Mörbyparkens utegym
- Klingsta utegym
- Enebybergs IP:s utegym
- Stockhagens IP:s utegym
- Rinkebyskogens utegym
- Altorpsskogens utegym

PUMPTRACKBANA

- Vid Lärkängens trafiklekplats, Danderyd

DISCGOLFBANA

- I Idrottsparken, Stocksund

SENIORGYM

- Kevinge seniorgym
- Stockhagens IP:s seniorgym (klart våren 2022)

BASKETPLANER

- Streetbasketplan vid Danderyds gymnasium

PADELBANOR

- 2 st padelbanor vid Danderyds gymnasium

SKATEPARK

- Skatepark vid Mörbyskolan

MOUNTAINBIKESPÅR

- Altorpsskogens mountainbikespår
- Rinkebyskogens mountainbikespår (klart under 2022)

SKRIDSKOISAR

- Naturis
- Edsviken, Danderyd
- Ösbysjön, Djursholm
- Ekebysjön, Djursholm
- Konstfrusen is
- Danderydsvallen – uterink + isyta
- Stockhagens IP – uterink + ishall
- Enebybergs IP – ishall

BOULEBANOR

- Bouleparken, Enebyberg
- Koloniparken, Stocksund
- Danderyds gymnasium
- Stockhagens IP, Stocksund
- Österängsvägen, Enebyberg
- Lokevägen, Stocksund
- Kevinge äldreboende, Danderyd
- Lärkängens trafiklekplats, Danderyd

LÄS MER OM SPONTANIDROTT PÅ [DANDERYD.SE/FRILUFTSLIV](https://danderyd.se/friluftsliv)

Hej!

Gustav Nielsen (M)
valnämndens ordförande

DET ÄR JU VAL 11 SEPTEMBER I ÅR. ÄR DET NÅGOT SPECIELLT DANDERYDS INVÅNARE BÖR TÄNKA PÅ REDAN NU?

- Jag tycker ju det är bra att man gör sin samhällsmedborgerliga plikt och röstar i det allmänna valet. Demokratin måste värnas! Vi har traditionellt ett högt valdeltagande i kommunen och det ska vi fortsätta ha. Varje röst räknas. Och det gör att vi osökt kommer in på att det nu är hög tid att söka till röstmottagare.

DET LÅTER JU SPÄNNANDE, KAN VEM SOM HELST ARBETA SOM RÖSTMOTTAGARE ELLER BEHÖVER MAN SÄRSKILD UTBILDNING?

- Alla kan arbeta som röstmottagare så länge man är över 18 år och inte står på valbar plats i kommunen. Du behöver inte ens bo i Danderyd för att arbeta som röstmottagare här. Och vi utbildar dig! På [Danderyd.se/val](https://danderyd.se/val) finns all information du behöver veta. Så vill du slå ett slag för demokratin, är noggrann, stresstålig, serviceinriktad och behärskar svenska språket till fullo vill vi gärna att du anmäler dig.

BERÄTTA MER...

- Som röstmottagare arbetar man på någon av kommunens 20 vallokaler och hjälper personer i vallokalen; svarar på frågor, tar emot deras röster, placerar ut valsedlar, räknar röster med mera. Antingen kan man hjälpa till under förtidsröstningen som börjar den 24 augusti eller på själva valdagen 11 september. Och självklart får man betalt. Till årets val har vi även köpt in sedelräknare för att räkningen ska gå lite fortare.

GÖR NI NÅGOT SÄRSKILT INFÖR VALET MED TANKE PÅ CORONA?

- Vi hoppas ju verkligen att pandemi är över i september, men vi planerar redan nu för om det inte är så genom att anpassa våra vallokaler så att det är säkert att gå och rösta och öka genomflödet i lokalerna genom att till exempel försöka minska de köer som kan uppstå.

NÅGOT ANNAT DU VILL TILLÄGGA?

- Det är klart att jag som arbetar med detta ser fram mot valdagen. Det är en rättighet som vi kanske ibland glömmer bort för den är så självklar för oss. Men jag klär alltid upp mig lite extra på själva valdagen, ser vallokalen som en viktig demokratisk arena och själva valet som demokratins kärna. Det står jag för. ■

Kommundirektören har ordet

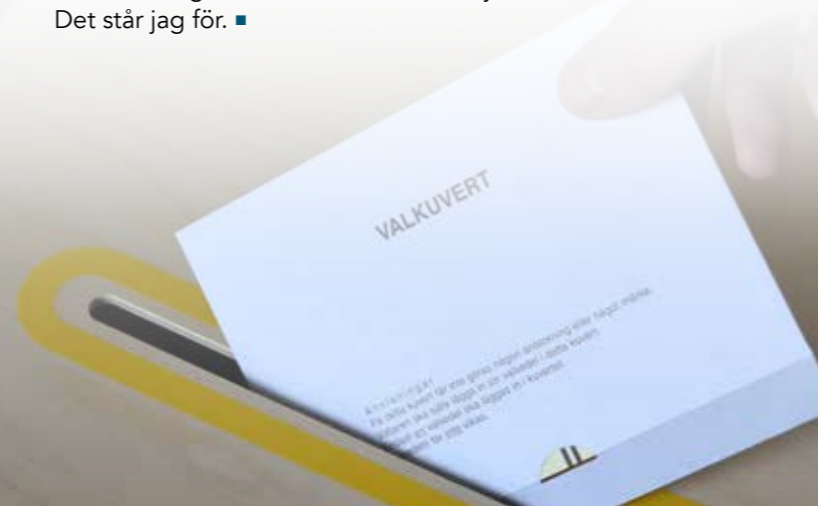
När detta skrivs har regeringen precis meddelat att de flesta coronarestriktioner hävs den 9 februari.

Det är fantastiska nyheter att pandemin klingar av så vi kan återgå till någon slags normalitet i vardagen igen. Och jag är verkligen imponerad över de medarbetare som tagit stort ansvar under pandemin och stått i frontlinjen för att inte bara upprätthålla kommunens verksamheter utan även utvecklat dem. Vi har lärt oss massor de senaste två åren och hittat nya vägar och samarbetsätt för att hela tiden göra vårt bästa för dig som bor i Danderyd.

Ett ärende som vi lägger mycket tid på just nu är kommunens nya översiktsplan. I skrivande stund befinner den sig i granskningskede där vi genomfört digitala möten med kommuninvånarna. Det är ett format som jag tror på och något att vidareutveckla i dialog med dig som bor och/eller verkar i kommunen.

Så lämpligt nog i samband med den annalkande våren kan vi nu öppna upp samhället och kommunen igen. Till exempel genom att entrétorget i Mörby Centrum blir den mötesplats vi önskar där du kan låna böcker på biblioteket, göra ärenden hos kontaktcenter och närvara på kommunfullmäktiges sammanträden.

Johan Lindberg

Vad gör man när barnen vuxit upp och flyttat ut?

BÖRJAR SPELA LAWN BOWLS, SÅ KLART!

” Vi ville hitta ett skönt avslappnat sätt att umgås på, precis som när vi drev ungdomsidrott.

Stefan Hamberg är norrlänningen som flyttade till Enebyberg 1984. Han var engagerad i Enebybergs idrottsförening (EIF) sedan 90-talet och ledde ungdomsfotboll och innebandy för barn. Idag är han vice ordförande för EIF.

- När barnen blev vuxna och flyttade ut, så märkte vi att vi tappade kontakten

med andra vuxna i skolan, fritids och idrottsföreningar. Vi ville hitta ett skönt avslappnat sätt att umgås på, precis som när vi drev ungdomsidrott, säger Stefan.

- Många flyttar ju in till stan när de blivit lite äldre, men min fru och jag, vi trivs så himla bra i Enebyberg så vi ville stanna.

- En vän till mig berättade om en sport han sett på tv. Den heter lawn bowls och är lite grann som en blandning av curling och boule. Vi tyckte det verkade roligt och på den vägen är det! Det är mycket socialt och för oss går det mest ut på att träffas och ha roligt.

Lawn bowls är en gammal sport med anor från 1200-talets England och är ursprunget till curling. Det spelas med ovala klot på en gräsplan. Klotet har en vikt i sig så det går att styra antingen till vänster eller höger. Först kastar man jack, ett litet klot, och sen rullar man de stora kloten så nära jack

som möjligt för att få poäng. Två lag spelar mot varandra. Det går att spela individuellt, eller med två till fyra spelare i varje lag. Oftast används två klot per person.

- Idag är vi 11 aktiva medlemmar som spelar. Vi är mellan 60 och 80 år och vi träffas en torsdagskväll i veckan. Om man är nyfiken får man gärna komma och prova på. Om man vill bli medlem får man betala en liten avgift till föreningen.

Tidigare under pandemin har det inte gått att spela inomhus, på grund av restriktioner. Nu pågår inomhussäsongen och då spelas lawn bowls i Brageskolans gymnastiksal. Det kallas "short mat bowls" och spelas på specialmattor som är 13,5 meter långa.

- Förra sommaren spelade vi utomhus, på en egen bowls green som vi byggt på Enebybergs IP nära tennisbanorna.

- Det går också att prova på bowls på EIF-dagen i september. Då finns det karusell och löparlopp för barnen och vi grillar korv. Alla är välkomna till Enebybergs IP.

- Lawn bowls lag finns även på andra orter, t. ex. Karlstad, Öland och på västkusten. Det finns SM i lawn bowls också. Om man är aktiv och vill åka runt är det säkert inte så svårt att komma med i SM och EM, säger Stefan. ■

Lawn Balls-gänget på Enebybergs IP
FOTO: Privat

På gång i kommunen

NU SKA ÖVERGÅNGEN VID PORTVÄGEN BLI SÄKRARE

Nu börjar arbetet med att bygga en säkrare järnvägs korsning vid Portvägen i Enebyberg. Projektet drivs av Region Stockholm/SL och samfinansieras med Danderyds kommun. Det blir en planskild korsning med bro som separerar tågtrafiken från övriga trafikanter. I samband med arbetet vid Portvägen byggs också en gångtunnel under Roslagsbanan. En ny passage som gör det enklare att ta sig fram i området.

Under arbetets gång behöver övergången vara avstängd för trafik. För gång- och cykeltrafik kommer en provisorisk bro att finnas på plats. Den nya korsningen öppnar vår/sommar 2023.

[LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/PORTVAGEN](https://danderyd.se/portvagen)

NÄR SOPAS GATORNA I DANDERYD?

Varje vår ser kommunen till att sand sopas upp för att göra gator, cykel- och gångbanor säkrare och trivsammare i Danderyd. Sopning och upptagning av sand och grus genomförs när vi med säkerhet vet att värmen och våren återvänder. Därför kan startdatum variera. Arbetet ska dock vara slutfört senast 1 maj.

[LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/DRIFTINFO/GATSOPNING](https://danderyd.se/driftinfo/gatsopning)

FÅ KOLL PÅ VAD SOM HÄNDER!

På danderyd.se/driftinformation hittar du aktuell information om underhåll och utveckling som pågår i kommunen.

SÄSONG FÖR TRÄDGÅRDSAVFALL

Längtar du efter att fixa och göra fint i trädgården? Gör trädgårdsarbetet enklare med ett

abonnemang för trädgårdsavfall. Då får du ett 370-liters kärl där du kan lägga smått trädgårdsavfall som gräs och löv. Trädgårdskärl töms från april till oktober/november beroende på val av abonnemang.

Du bestämmer själv om du vill ha hämtning 8 eller 17 gånger/säsong.

[LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/TRADGARDSAVFALL](https://danderyd.se/tradgardsavfall)

HJÄRTLIGA HÄLSNINGAR FRÅN DANDERYD!

Det var kallt och rusligt på Alla hjärtans dag i februari, men vårkänslorna spirade trots det. Tekniska kontoret hjälpte till på traven och dekorerade kommunen med hjärtan i vintergrönt och rosor. Hjärtramarna fanns placerade vid Spindellekplaten i Enebyberg, bussterminalen vid Danderyds sjukhus, Mörby centrum och på Samsökajen i Djursholm. Här bjöds invånare in att skicka en kärlekshälsning till nära och kära genom att ta en bild i hjärtat.

MÖT VÅREN I SVANHOLMSPARKEN

Under höst och vinter har Svanholmsparken fått extra kärlek. En traditionell gårdsgård mot Långängsstrand ramar nu in parken. Sittmöbler och ny belysning markerar entrén till parken ytterligare. Här har också nya björkar planterats. Parken har fått nya cykelparkeringar samt cykelpump. Som en del av kommunens satsning på spontanidrott finns det nu en ny beachvolleybollplan här. För att göra platsen ännu härligare, och för att främja den biologiska mångfalden, planteras perenner och fler träd under våren.

[LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/SVANHOLMSPARKEN](https://danderyd.se/svanholmsparken)

6,2 MILJONER PORTIONER HAVREGRYNSGRÖT

Under 2021 sorterade danderydsborna ut 1 121 ton matavfall. Bra jobbat! Det räcker till att driva en personbil på biogas 56 varv kring jorden. Det ger också fosfor som räcker till att odla havre till ca 6,2 miljoner portioner havregrynsgröt. Majoriteten av alla hushåll i kommunen sorterar idag matavfall och likaså många verksamheter.

[BÖRJA DU OCKSÅ - LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/AVFALL](https://danderyd.se/avfall)

Klimatförändringarna påverkar redan Danderyd

TRE FRÅGOR Klimatets förändringar innebär fler skyfall, översvämningar, värmeböljor och stigande havsnivåer i Sverige. Vad görs i Danderyds kommun för att möta klimatförändringarnas effekter? Vi frågade **Ruth Meyer, energi- och klimatstrateg i kommunen.**

1 HUR PÅVERKAS DANDERYD AV KLIMATFÖRÄNDRINGARNA?
- Precis som i övriga delar av landet handlar det om fler skyfall, tillfälligt höga havsnivåer och värmeböljor. Många tror att klimatförändringarna är något vi har framför oss, men effekterna är kännbara redan nu. Ett exempel är skyfallet i maj förra våren som ledde till översvämningar på vägar och i fastigheter. Andra kanske minns värmeböljan 2018 då det var en extremt hög brandrisk i skog och mark och såpass varmt att det påverkade människors hälsa.

Ruth Meyer, energi- och klimatstrateg i kommunen

2 HUR JOBBAR KOMMUNEN MED FRÅGAN?
- Framför allt handlar det om att planera och genomföra anpassningar i samhället så att vi kan möta klimatets effekter. Danderyd var tidigt ute med att göra en klimat- och sårbarhetsanalys för kommunen. Den reviderar vi just nu då den har några år på nacken och vi har fått nya underlag och erfarenheter. Detta arbete blir nu en klimatanpassningsplan för Danderyds kommun.

3 VILKEN TYP AV KLIMATANPASSNINGAR HANDLAR DET OM?
- Det kan vara översvämningsskydd vid kommunens kajer, öppna dagvattendammar och att se till att det finns gröna ytor där vatten kan rinna ut vid tillfälliga skyfall. Vi har till exempel anlagt diken och öppnat upp

dagvattenledningar för att ta hand om den ökade mängden dagvatten vid nederbörd.

- Åtgärder som vi föreslår i den nya planen är till exempel att säkra kommunens pumpstationer för spillvatten så att de ska klara en högre havsnivå. Vi planerar också för att uppdatera anvisningar för nybyggnation och renoveringar i kommunens fastigheter. På så sätt kan vi säkerställa att våra fastigheter klarar den ökade nederbörden och värmeböljor. Det kan exempelvis handla om att anlägga gröna tak och se till att det finns solavskärmning och skuggiga platser utomhus. ■

Förslaget till ny klimatanpassningsplan är ute på remiss till den 31 mars 2022.

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/KLIMATANPASSNING

VINTERNS ELPRISER

Monica fick energi att minska sin elförbrukning

Vinterns elprischock blev en bister ögonöppnare för många småhusägare. Nu ökar intresset för att energieffektivisera villor och radhus. Men hur gör man och var ska man börja? Kommunens energirådgivare Anders Fjellborg ger invånare råd att ha råd med el.

Anders Fjellborg jobbar med kommunens energi- och klimatrådgivning som är ett samarbete mellan Danderyd, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker, där Anders har sin hemvist.

Genom Energi- och klimatrådgivningen kan invånare, företag och föreningar i Danderyd få opartisk och kostnadsfri rådgivning i det mesta som rör energianvändning. Det kan handla om konkreta tips för minskade elkostnader, fönsterbyte eller stöd vid val av tekniska lösningar för till exempel uppvärmning.

VAD HAR NI FÅTT FÖR REAKTIONER FRÅN INVÅNARNA I VINTER?

- Reaktionen har varit blandade, alltifrån att människor varit ledsna, förtvivlade eller chockade. Men många har också blivit väldigt målmedvetna och drivna att energieffektivisera i sin fastighet, berättar Anders Fjellborg.

Som småhusägare bör man överväga vad man kan göra både på kort sikt och lång sikt för att reducera sin användning av el förklarar Anders.

- På kort sikt handlar det om många bäckar små. Som att bara köra fulla tvättmaskiner och att sänka inomhustemperaturen. Nästa steg är att se över och investera i husets klimatskal. Det kan vara tilläggsisolering av vinden, fönsterbyte eller byte av tätningslister kring fönster och dörrar.

HEMSK ELRÄKNING

Monica Kielland Huldt är en av dem som kontaktat kommunens energi- och klimatrådgivning i vinter. Monica har bott i sin gula tvåplansvilla i Djursholm sedan 1995. Huset byggdes under 70-talet och värms med luftvärmepump samt direktverkande el. Smällen kom i januari när elräkningen damp ner och visade en höjning på 119% för december månad samtidigt som själva förbrukningen endast ökade med 35%.

- Jag har stängt av elementen helt på min övervåning. Där har jag luftvärmepump och nöjer mig med max 18 grader. Därför blev jag så förvånad när den hemska räkningen kom, berättar Monica.

Monica googlade efter råd och fick på så sätt information om, och kontakt med, kommunens energi- och klimatråd-

givare. Anders Fjellborg bokade in ett platsbesök hemma hos Monica för att se över fastighetens energiförbrukning.

ENERGIRIKT MÖTE

- Jag bjöd in min granne Lisa också som har en snarlik trävilla. Med Anders hjälp gick vi igenom om energiförbrukningen och vilka alternativ som finns för att sänka förbrukningen på kort och lång sikt. Jag är så imponerad av Anders bemötande. Han var så kunnig på ämnet, men inte bemästrande på något sätt. Han lyssnade och gav konkreta råd, berättar Monica.

Nu har Monica en lista på åtgärder som hon redan börjat ta tag i. Allt från att se över tätningslister i sina fönster och ändra huvudsäkring till att byta till LED-lampor och ordna med extra isolering i huset.

- Jag kan inte nog berömma att kommunen erbjuder denna möjlighet. Det är guld värt att kunna få opartiska råd i den här typen av frågor. Det är man inte van vid, fortsätter Monica.

- Varje rådgivning är en solskenshistoria i sig eftersom invånaren som kontaktar oss redan själv tagit det första steget i en riktning till att bli mer energieffektiv och klimatsmart, avslutar Anders. ■

LÄS MER OM ENERGI- OCH KLIMATRÅDGIVNINGEN PÅ DANDERYD.SE/EKR

Monica Kielland Huldt

TIPS FÖR ATT MINSKA DIN ENERGI FÖRBRUKNING

KORTSIKTIGT:

- Sänk inomhustemperaturen, för varje grad du sänker så minskar du energianvändningen för uppvärmningen med upp till 5 procent.
- Kör bara fulla tvätt- och diskmaskiner. Hängtorka tvätt istället för att använda torktumlare.
- Minska användningen av varmvatten till exempel genom kortare duschar eller genom att installera snålspolande munstycken.

LÅNGSIKTIGT:

- Se över ditt elavtal. Du kan välja fast eller rörligt pris för elen, har du små marginaler i din hushållsbudget i kombination med hög elförbrukning bör du överväga fast pris.
- Investera i klimatskalet. Det kan vara tilläggsisolering av vinden, fönsterbyte eller byte av tätningslister kring fönster och dörrar.
- Värmer du med direktverkande el kan förmodligen en investering i en värmepumpslösning energieffektivisera och därmed sänka din elförbrukning.

Hur bra är Danderyds kommun jämfört med andra?

Det finns en rad olika mätningar som används för att lyfta fram hur väl Sveriges kommuner står sig i relation till varandra. En mätning som använts i många år och som därför går att följa över tid är **Kommunens kvalitet i korthet, KKiK** som varje år genomförs av Sveriges Kommuner och Regioner, SKR.

SYFTET MED KKiK är att ge kommunerna en övergripande bild över hur de mår och hur deras kvalitet och effektivitet står sig i jämförelse med varandra. Nedan ses några områden där Danderyd visar särskilt gott resultat.

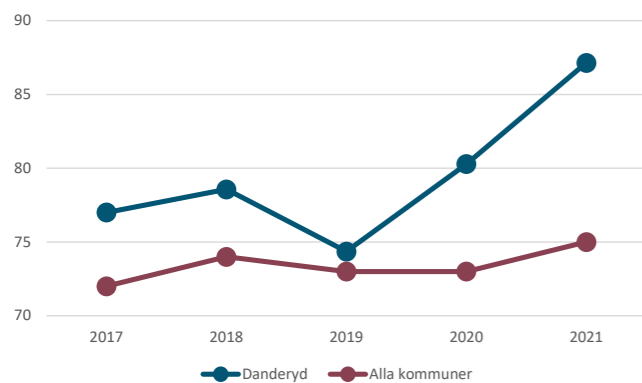

KKiK för 2021, liksom SCB:s senaste medborgarundersökning visar på fantastiska resultat för vår kommun, även om det såklart alltid finns saker att förbättra. Vi ska fortsätta att vara stolta över det som är bra och samtidigt se vad vi kan förbättra, säger Erik Sigward, kvalitetsansvarig på Danderyds kommun.

OMSORG

Inom omsorgsområdet är det positiva trender i kommunen. Andelen nöjda brukare i särskilda boenden hamnar på 93% för Danderyd jämfört med 81% för alla kommuner och andelen brukare som känner att de får bestämma om saker som är viktiga på sin dagliga verksamhet är 87% i Danderyd att jämföra med 75% för alla kommuner.

Andelen brukare som känner att de får bestämma om saker som är viktiga på sin dagliga verksamhet ökar.

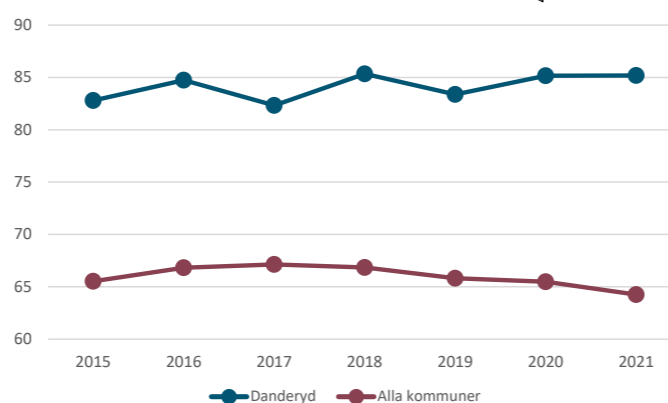

Andelen i Danderyd är 87 vilket är betydligt högre än kommunsnittet på 75

BARN OCH UNGA

De flesta resultaten för barn och unga är positiva och Danderyds kommun hör till sverigetoppen vad gäller resultat. Eleverna är nöjda med sina skolor och vi kan heller inte se några större skillnader mellan pojkar och flickor vilket brukar vara en utmaning. För 2021 visar undersökningen att hela 85,2% av gymnasie-eleverna i kommunala skolor tagit examen, att jämföra med 64,3% för alla kommuner. Elever i årskurs 9 som är nöjda med sin skola som helhet ligger på 80,4% att jämföra med 65,8% för alla kommuner. ■

Gymnasieelever med examen inom 4 år (%)

Uppleva och göra

Vad händer och vad är på gång? Här samlar vi några av de kulturhändelser och evenemang som Danderyd har att erbjuda just nu. Det blir bland annat teater, konsert, seniorträffar och nationaldagsfirande!

MUSIK PÅ DJURSHOLMS SLOTT

Onsdag den **30 mars** kl 19.00
Klassisk afton med unga musiker; Ellen Spaak sopran, Lucas Pellbäck tenor, Herman och Felix Pellbäck piano. Fika från 18.30, ingår. Biljetter för 80 kr bokas på tickster.com.

FIRA NATIONAL-DAGEN MED OSS!

I år firar vi återigen den **6 juni** vid Djursholms slott.

AKTUELLT PROGRAM FINNS PÅ DANDERYD.SE/NATIONALDAGEN

BROTT MOT ÄLDRE

Röda korsets seniorträff i Djursholm bjuder in till föreläsning med praktiska tips Om brott mot äldre vid 3 tillfällen **28 mars**, **4 april** och **11 april** kl 13.00 Kontakta Agneta Bramstedt på 070-739 03 77.

FLER TRÄFFAR HITTAR DU PÅ DANDERYD.SE/SENIORTRAFFAR

IGLOO - BARNTEATER

Söndag den **27 mars** kl 11.00

Boulevardteatern gästspelar på Danderydsgården med föreställningen "Igloo". Oolik är en helt vanlig flicka som ger sig ut på ett ovanligt äventyr. En dag när hon sitter i sin igloo börjar det droppa på hennes huvud. Håller hennes igloo på att smälta? Passar barn 4-10 år. Biljetter för 80 kr bokas på tickster.com.

MERÖPPET PÅ TVÅ BIBLIOTEK

Du vet väl att du kan besöka biblioteken i Djursholm respektive Stocksund mellan klockan 8 och 22 varje dag? Detta är möjligt via tjänsten Meröppet. Hör av dig till ditt bibliotek för mer information om hur du får den extra behörighet som behövs.

TRÄFFAR FÖR ANHÖRIGA TILL PERSONER MED DEMENSSJUKDOM ELLER STROKE

Är du anhörig till en person med demenssjukdom/kognitiv sjukdom eller stroke? Då får du gärna kontakta Danderyds anhörigkonsulent för att utbyta erfarenheter med andra i samma situation. Anhöriggrupperna är kostnadsfria och du kan delta så länge du önskar. Kontakta anhörigkonsulent Catherine Berglund, Silviasjuksköterska, på 08-506 911 19 eller mejla till anhorigstod@danderyd.se

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/SENIORTRAFFAR

VAD BÄR DU PÅ?

Snyggaste bärkassen är gjord av en elev vid Danderyds kulturskola! Flora Lunding vann tävlingen där det gällde att skapa ett motiv till en tygkasse.

Tävlingen arrangerades av Danderyds kulturskola tillsammans med kulturskolorna i Vallentuna, Täby och Sollen-tuna. Se vinnarkassen här intill!

BOKA GRUPP-RUM I MÖRBY

På Danderyds bibliotek i Mörby centrum finns två

fina grupprum för sex personer, som vem som helst kan boka. Allt du behöver är ett lånekort hos biblioteken i Danderyd.

VILL DU HA FLER TIPS?
Besök danderyd.se/evenemang för att få fler tips på vad du kan uppleva och göra!
Saker kan ändras snabbt, så det kan alltid vara bra att titta in där för senaste nytt kring de evenemang du är intresserad av.

Minst två personer måste stå med på bokningen och man kan boka max 4 timmar per dag och max en vecka i förväg. Vill du boka? Hör av dig till biblioteket.

FIRA PÅSKI!

Kom på påsklunch **7 april** kl 12.00 med oss på Träffpunktens seniorcentrum i Enebyberg!

Kostnaden är 80 kr. Anmäl dig senast 31 mars på 08 568 919 28.

FLER TRÄFFAR HITTAR DU PÅ DANDERYD.SE/SENIORTRAFFAR

TVÅ NYA BOKCIRKLAR I ENEBYBERG

Biblioteket i Enebyberg har sedan tidigare bokcirkeln Orden som en bibliotekarie och en präst håller i tillsammans (läs mer *Danderydsaktuell nr 5/2021*). Nu har startat biblioteket ytterligare två bokcirklar, en för barn 9-12 år och en för ungdomar 17-28 år. Frågor och intresseanmälan till susann.moritz@danderyd.se.

FÖR MER INFORMATION BESÖK DANDERYD.SE/BIBLIOTEKEN

PROVA LINE DANCE

På seniorträffen i Kevingehuset kan du prova på att dansa Line Dance! Nybörjarkursen är 10-11 på tisdagar m start 1 mars. Anmäl dig till Anna Wagner på 08-568 911 74.

FLER TRÄFFAR HITTAR DU PÅ DANDERYD.SE/SENIORTRAFFAR

MÅLA MED OSS

Måla med Idala seniorträff i Stocksund på torsdagseftermiddagar 13.00-16.00! Valfri målningsteknik. Kom och prova på, vi har material och inspireras av varandra!

FLER TRÄFFAR HITTAR DU PÅ DANDERYD.SE/SENIORTRAFFAR

VAD HAMNADE I soppåsen 2021?

Under 2021 gjordes plockanalyser på mat- och restavfall i kommunen. Stickprov som visar hur mycket som hushållen sorterat rätt och hur mycket som har råkat hamna fel.

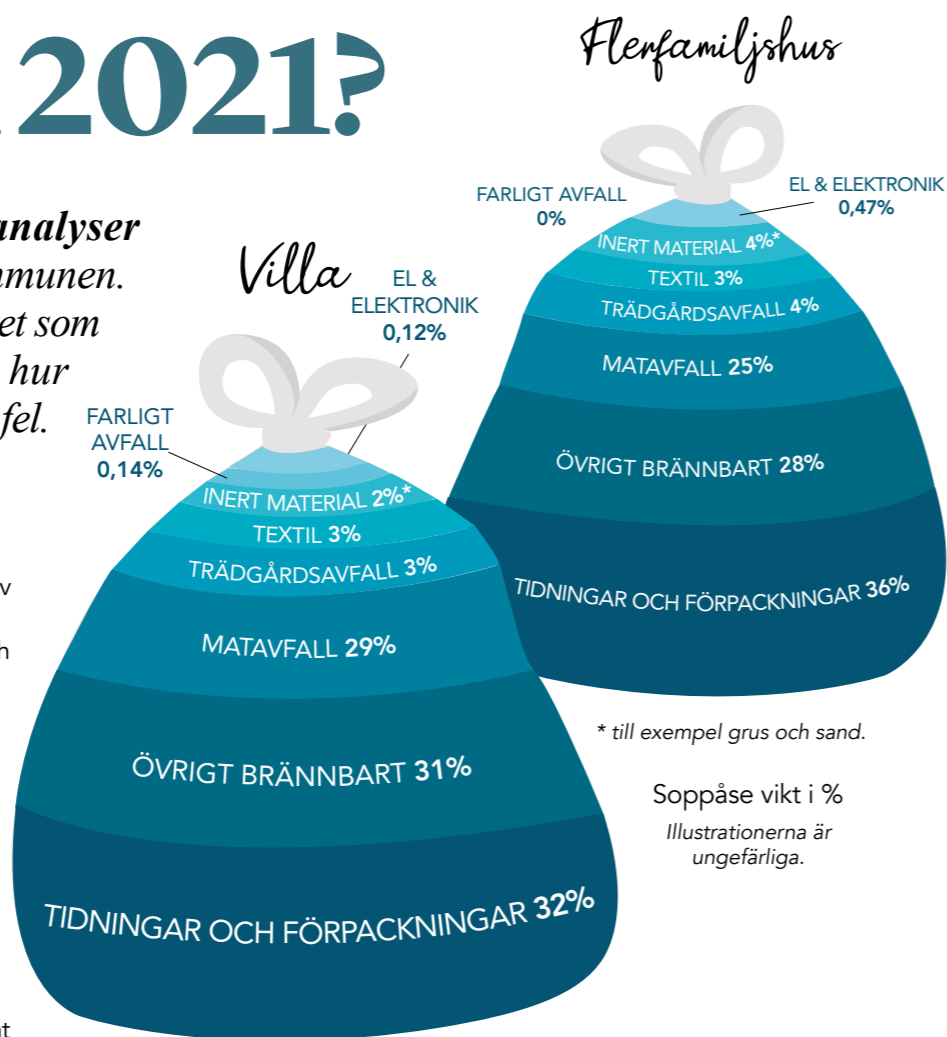

– Genom en plockanalys får vi en bild av vad som slängs i den vanliga soppåsen och hur mycket material som egentligen skulle ha sorterats ut och åter-

vunnits istället för att gå till förbränning, säger en av kommunens avfallsplanerare **Melanie Olsson**. Häng med när vi djupdyker i avfallskärlet!

MYCKET MAT I RESTAVFALLET

Det slängs mycket mat i restavfallet. Bland villor var andelen matavfall 29 procent och bland flerfamiljshus 25 procent. Även om det finns många duktiga sorterare i kommunen finns det alltså en hel del matavfall kvar i den vanliga soppåsen som skulle kunna sorteras separat och gå till produktion av biogas och biogödsel eller ännu bättre - ätits upp istället!

MER ATT ÅTERVINNA

Ungefär en tredjedel av det som hamnade i soppåsen var förpackningar av olika slag samt tidningar. Detta material ska istället sorteras separat och lämnas till återvinningsstationer. Förpackningar av plast, papper och metall kan du även få hämtat kostnadsfritt vid hemmet genom företaget TMRs Pick-up-service.

DET FARLIGA AVFALLET

Restavfallet innehöll även en del farligt avfall och elektronik. Även om andelen var betydligt mindre än till exempel förpackningar så kan detta göra nog så stor skada eftersom vi här har att göra med skadliga ämnen som ska hanteras separat. Kommunen erbjuder flera insamlingsplatser och hämttjänster. Bland annat finns Returkassen som innebär kostnadsfri hämtning av farligt avfall, inklusive småelektronik, vid hemmet. ■

LÄS MER OM RESULTATET PÅ
DANDERYD.SE/PLOCKANALYS2021

NU OCH DÅ

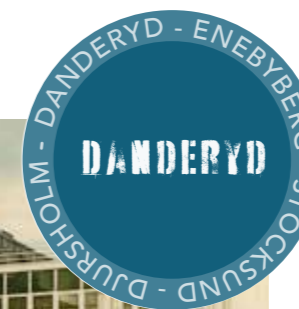

FOTO: Danderyds hembygdsförening

DÅ: Liv och rörelse vid Mörby centrum som det såg ut förr.

NU: Grått vinterväder och byggstaket – men håll ut. Nu rustar vi upp torget och skapar sköna gröna ytor i Mörbyparken.

SÖDRA TORGET Mörby centrum

Utvecklingen runt Mörby centrum pågår för fullt. Snart är det dags för kommunen att rusta upp torget vid södra entrén och den intilliggande parken. **Mats Falås**, projektledare för Danderyds kommun, berättar mer:

” Nu sätter vi i gång och rustar upp torget vid Södra entrén till Mörby Centrum och under våren börjar vi iordningställa parkområdet mellan **Golfvägen** och **Golfbanevägen**. Centralt i parken anläggs ett nytt gångstråk som knyter samman det södra torget med ett nytt torg som ska anläggas i norra delen, invid bussterminalen. I parken planteras lövträd, barrträd, buskar och generöst med växter och blommor. Vi kommer också att anlägga rabatter, gräsmattor och ängsytor, placera ut gott om parkmöbler och förbättra belysningen, så att parken blir en **härlig plats för rekreation!** ”

Utmed gångstråket anläggs en nedsänkt plantering som tar hand om dagvattnet, på ett både estetiskt och miljövänligt sätt. Parken beräknas vara helt klart under våren 2023, men redan nu är det nya utegymmet på plats och klart att använda. ■

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/MORBYPARKOCHTORG

KSO HAR ORDET

Hanna Bocander
Kommunstyrelsens ordförande (M)

V som i Vår och Valår

Nu är det bara månader kvar tills det är dags att bege oss man ur huse för att lägga en gul, en blå och en vit valsedel i urnan.

Den första valrörelse jag minns var 1988. Jag var sju år och hade just börjat första klass några veckor tidigare. Jag tog min orangea och alldeles för stora Crescent och cyklade runt till partiernas valstugor. Av det insamlade materialet gjorde jag mitt första skolarbete bestående av klistermärken och egna valslogans skrivna med färgkritor. När söndagen och valdagen kom var det högtidligt. Jag fick vänta utanför röstlokalen när mina föräldrar röstade, trots att det var i min skola och i mitt klassrum.

Danderyd toppar alltid listan över högst valdeltagande i landet. Det är en av de saker jag tror att vi förtroendevalda känner oss stolta över; att vi i vår kommun bryr oss mest. För valdeltagandet är just ett mått på engagemang.

Din röst ökar chanserna att du representeras av någon som brinner för de frågor som är viktiga för dig. Skriv in söndagen den 11 september i din kalender redan nu!

Hanna Bocander

Kontakta kommunen!

SKICKA EN FRÅGA
FELANMÄLAN ELLER
SYNPUNKT

Detta kan enkelt göras både via dator och mobil.

Gå in på
www.danderyd.se/kontakt
och följ instruktionerna.

Felanmälan

– när något inte fungerar, är trasigt eller kräver underhåll. Beskriv felet och adressen så noga som möjligt.

Kontakta kommunen

– ställ frågor om kommunens service och lämna synpunkter. Fördelarna med att kontakta oss digitalt är många. Det går snabbt, enkelt och du kan göra det när det passar dig. Ditt ärende blir spårbart och får automatiskt ett ärendenummer.

RING OSS:
08-568 910 00

Måndag-fredag: 8-16.30

När du ringer får du följande svarsval:

Tryck 1:

För socialtjänst, äldreomsorg, funktionshinder och LSS

Tryck 2:

För trafik, gator, parkering och bygg

Tryck 3:

För skola och förskola

Tryck 4:

Om du söker en specifik person i kommunen eller har övriga frågor

Tryck 0:

Om du vill ha valen upplästa igen

BESÖK OSS PÅ
KONTAKTCENTER

Plan 5 i Mörby Centrum

Ordinarie öppettider:
Måndag-fredag kl 8-16.30

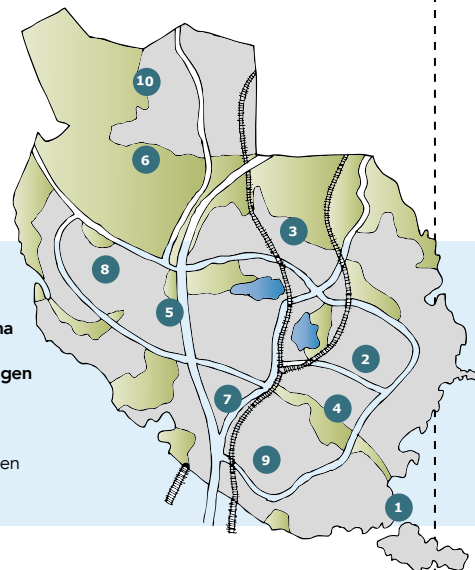
2022

Schema för den mobila återvinningsstationen

DEN MOBILA ÅTERVINNINGSCENTRALEN besöker kommunen på utsedda onsdagar och söndagar. Den är till för dig som har mindre mängder avfall att lämna till återvinning och inte kan ta dig till en vanlig återvinningscentral. Den mobila återvinningscentralen är bemannad med personal från SÖRAB som svarar på frågor om sortering av avfall. Till den mobila återvinningscentralen kan du lämna nästan allt som du lämnar till en vanlig återvinningscentral. Däremot kan du inte vitvaror, tryckimpregnerat trä, asbest eller bildäck.

ÖPPETTIDER:

Onsdagar 16.30-19.30. Söndagar 11-14.
Plats enl. schema nedan.

1. Långängsstrand 9, vid Käppalatumneln
2. Vasaskolan, varumottagningen
3. Grusplanen mellan Lillkalmarvägen och koloniträdgårdarna
4. Stockhagens IP
5. Korsningen mellan Klockargårdsvägen och Enebybergsvägen
6. Enebybergs IP
7. Pendelparkeringen vid Mörbybadet
8. Balderskolan, parkeringen med infart mot Vilans väg
9. Stocksundsskolan, på vändplatsen och längs Skolgårdsvägen
10. Rosenvägens förskola, parkeringen

23/3 Stockhagens IP (4)

27/3 Vasaskolan, varumottagningen (2)

6/4 Korsningen mellan Klockargårdsvägen och Enebybergsvägen (5)

20/4 Enebybergs IP (6)

24/4 Stocksundsskolan, på vändplatsen och längs Skolgårdsvägen (9)

4/5 Grusplanen mellan Lillkalmarvägen och koloniträdgårdarna (3)

8/5 Balderskolan, parkeringen med infart mot Vilans väg (8)

18/5 Enebybergs IP (6)

1/6 Långängsstrand, Käppalatumneln (1) *

15/6 Pendelparkeringen vid Mörbybadet (7)

19/6 Vasaskolan, varumottagningen (2)

29/6 Stockhagens IP (4)

3/7 Rosenvägens förskola, parkeringen (10)

13/7 Korsningen mellan Klockargårdsvägen och Enebybergsvägen (5)

10/8 Grusplanen mellan Lillkalmarvägen och koloniträdgårdarna (3)

24/8 Långängsstrand, Käppalatumneln (1)*

28/8 Rosenvägens förskola, parkeringen (10)

7/9 Pendelparkeringen vid Mörbybadet (7)

11/9 Vasaskolan, varumottagningen (2)

21/9 Stockhagens IP (4)

25/9 Rosenvägens förskola, parkeringen (10)

Korsningen mellan Klockargårdsvägen och Enebybergsvägen (5)

Grusplanen mellan Lillkalmarvägen och koloniträdgårdarna (3)

Stocksundsskolan, på vändplatsen och längs Skolgårdsvägen (9)

2/11 Enebybergs IP (6)

Balderskolan, parkeringen med infart mot Vilans väg (8)

Grusplanen mellan Lillkalmarvägen och koloniträdgårdarna (3)

Stocksundsskolan, på vändplatsen och längs Skolgårdsvägen (9)

14/12 Enebybergs IP (6)